

IN MEMORIAM: ПРОФ. ДР ЉУБИЦА НЕСТОРОВ (1930–2022)

Љубица Несторов (рођ. Јовановић) родила се у Бежанији 8. фебруара 1930. године. Основну школу и гимназију завршила је у Земуну, а Филолошки факултет (групу за руски језик и књижевност) у Београду. На истом факултету је магистрирала и докторирала.

Предавала је руски језик најпре у гимназији у Бачком Петровцу, потом у основној школи у Земуну и највећи део радног века на Машинском факултету у Београду, где је прошла сва звања од доцента до редовног професора.

Веома рано почела је да испољава интересовање за науку, пре свега за примењену лингвистику и методiku наставе руског језика. У делу Богољуба Станковића *Сто година Славистичког друштва Србије*, Београд 2008, у поглављу *Референти и реферати на скуповима Друштва* (стр. 199–237), остала су забележена сва Љубичина учешћа на нашим скуповима, а посебну пажњу заслужује податак да је 23. новембра 1961. године, на првом скупу слависта, поднела реферат под насловом *Нове методике наставе руског језика и вишим разредима осмогодишњих школа* (на томе скупу говорили су још професор Радован Лалић и Оливера Мишковски). Први објављени радови Љубице Несторов датирају с почетка 70-их година: *Две концепције наставе страног језика на бази теорије модела (Фриз и Леонтјев)*. – *Настава и васпитање*, 1971, бр. 4, стр. 458–462 и *Проблем примене језичких модела у настави руског језика у основној школи*. – *Настава и васпитање*, 1973, бр. 1, стр. 62–68. Из ове проблематике је и њена докторска дисертација *Почетна настава руског језика заснована на моделима у школама на српскохрватском језичком подручју*, одбрањена на Филолошком факултету у Београду 1980, а израђена под руководством академика ЈАЗУ Антице Менац. То је била друга докторска дисертација из методике наставе руског језика на Београдском универзитету, после *Проблема у настави руске лексике* Вере Николић, одбрањене 1975.

Љубица Несторов остала је упамћена и као плодни аутор великог броја уџбеника и приручника за разне профиле наставе – од нижих разреда основне школе до факултетског нивоа. Средином 60-их година објавила је у издавачкој кући „Младо покољење” серију дидактичких средстава под називом *Вежбанка за руски језик за пети, шести, седми и осми разред основне школе* (1. издање 1964). Уследили су дидактички комплети под називом *Здравствуйте, ребята!* намењени нижем основношколском узрасту (1. изд. 1982, коаутори Радмила Чангаловић, Светлана Мирковић, Величко Брадић и Олга Родић). Серија *Руски језик*, намењена вишим разредима основне школе, почела је да се користи још 1974. године и доживела је низ издања, укључујући и она прерађена и допуњена, до средине 90-их година (коаутори су биле Јелисавета Квасневски и Оливера Мишковски). Ова последња серија остала је запамћена не само по успешним конструкцијским решењима на свим равнима структуре, него пре свега по веома афирмативним социјализацијским моделима и вредносним оријентацијама усмереним на формирање просоцијалних и хуманистичких ставова код ученика.

Дело које је доживело највећи број издања јесте *Грамматика руског језика за основну школу*, рађена у коауторству са проф. Богољубом Станковићем (1. издање доживела је 1979. године, а коришћена је све донедавно). Ово дело је на

једноставан и приступачан начин уводило ученике у структуру и функционисање руских језичких јединица свих нивоа, уз вођење рачуна о интерференцији и фацитацији. Поред кратких теоријско-спознајних текстова, ова је граматика донела и низ вежбања разних типова, као и илустративни материјал и апаратуру оријентације.

Најзад, не и на последњем месту, Љубица Несторов израдила је неколико уџбеника за високошколски ниво: најпре *Уџбеник руског језика за студенте Машинског факултета (1977)*, *Руски језик за војне академије (1979)*, коаутор са Вером Грубетих, Маријом Марковић, Оливером Мишковски и Љиљаном Познановић), *Руски језик: научни стил речи* (за студенте Машинског факултета) (1987), *Руски језик: разговорни стил* (исто) (1988), *Руски језик за медицинаре, стоматологе, ветеринаре, фармацеуте, дефектологе* (1989, коаутор са Вером Грубетих). Са Миленом Славић и Иваном Несторовом израдила је и *Технички речник руско-српски* (1997) који је био и остао незаобилазан извор преводиоцима техничке литературе и документације и свима који се баве терминосистемима техничких дисциплина.

Била је активни члан Славистичког друштва Србије, и за допринос русистици и популаризацију руског језика додељена јој је Повеља почасног члана Друштва. Такође је била члан Удружења наставника страних језика на нефилолошким факултетима, и несебично се ангажовала на очувању и унапређивању статуса страних језика у нашем високошколском образовању, а била је и члан научних и организационих одбора више скупова са проблематиком страног језика струке.

У пензији су јој се отвориле могућности да се врати својим интересовањима која су је и довела на студије руског језика, пре свега руској књижевности. Препевала је низ песама великих руских песникања и објавила их у виду двеју антологија: *Сенка туге и светлост наде : антологија православне поезије руских песникања*. – Београд : Словенско слово, 2005. и *Сто година љубави : антологија љубавне лирике руских песникања*. – Београд : Словенско слово, 2006. У ову прву антологију ауторка је уткала и тугу коју је доживела у младости, када јој је мајка, као припадница покрета отпора, била интернирана у логор Равенсбрик и тамо спаљена, и наду да је у живот вечни и преизобилни она ушла заједно са још једном затвореницом, чувеном песникањом, монахињом Маријом Скобцовом, канонизованом као Преподобна Марија Париска, чије је стихове најпре препевала отпочињући рад на овом делу.

На сахрани 19. јуна 2022. од Љубице Несторов дирљивим речима опростила се њена колегиница из студентских дана Марија Марковић. Нека нам читаоци не замера што ћемо овде пренети делове беседе над одром покојнице:

„Наше дружење и пријатељство са Љубицом почело је далеке 1948. године на Славистичкој катедри Филозофског факултета у Београду, на Одсеку за руски језик и књижевност.

На првој годни студија, на нашој групи нашли су се, поред Љубице, Бране (Бранислава Марковића, *нап. аут.*) и мене, Вера Мишковска, Миливоје Јовановић, Вера Вулетић и други. Љубица се већ тада истицала својом озбиљношћу и систематичношћу у раду. То ће се потврдити и касније у њеној професионалној активности. <...>

Драга наша Љубо, пре само неколико дана смо разговарале, а сада треба да се растанемо. Нека то буде са твојим препевом стихова Ане Ахматове: *Ти си опет са мном, јесени, другарице моја!*

Нека се други одмара на југу
и нека ужива у зеленом рају.
Мој избор је – јесен,
да се с њоме дружим у северном крају.

Ко да сам сањала дом у коме живим,
где сам се, можда, и смрти предала
и где нешто чудно у вечерњој чежњи
за себе чувају стара огледала.

Између црних, ниских јела идем.
На ветар подсећа у даљини вреска.
Мутна се крхотина месеца на небу
ко сечиво ножа изубљеног љеска.

Блажену успомену носим у дну душе
на последње невиђење с тобом
– као хладан, чист и лелујав пламен
победе моје над судбином и собом.”

Нека је вечан спомен нашој неумрлој Љубици Несторов.

Ксенија Кончаревић
Универзитет у Београду
Филолошки факултет
Катедра за славистику
kkoncar@mts.rs